

ZETTA ZACHOU

Συνέντευξη στο Σκάι Πάτρας, 6 Φεβρουαρίου, 2014

(Αναφέρεται στην έκθεση 365 που εκτέθηκε και στο Πολύεδρο στη Πάτρα το 2014)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

.... Η Τέχνη επιβάλλει πειθαρχία ή η πειθαρχία μπορεί να δημιουργήσει και Τέχνη (αν φυσικά υπάρχει ταλέντο) .Την ερώτηση αυτή την υποβάλλει ο τίτλος της έκθεσής σας, που σας έφερε και στην Πάτρα

Όχι η πειθαρχία από μόνη της δεν μπορεί να δημιουργήσει τέχνη. Ούτε όμως το ταλέντο από μόνο του μπορεί. Για μένα η πειθαρχία είναι μια προϋπόθεση, ένα εργαλείο, όχι αίτιο. Το ίδιο ισχύει για του κανόνες. Έχει ειπωθεί κάτι σωστό, ότι η τέχνη καθώς δημιουργείται φτιάχνει κανόνες, η εφαρμογή τους όμως δεν δημιουργεί τέχνη!

Η εργασιοθεραπεία μπορεί να σημαίνει αποφυγή έκθεσης στην πραγματικότητα ή ενδεχομένως και αποστασιοποίηση από δυσάρεστα;

Αν ρωτάτε γενικά , ναι νομίζω ότι μπορεί να σημαίνει όλα αυτά. Αλλά στην περίπτωση μου και ειδικότερα στην έκθεση 365 δεν νομίζω ότι άσκησα εργασιοθεραπεία. Ο όρος υποδηλώνει ασθένεια την οποία καλείσαι να θεραπεύσεις, εγώ νομίζω ότι έπαιζα για ένα χρόνο, το έκανα με σοβαρότητα πιστεύω, αλλά έπαιζα. Έτσι κι αλλιώς η καθημερινή εργασία είναι χαρακτηριστικό μου, ίσως λόγω ιδιοσυγκρασίας ίσως και λόγω θητείας στην Αγγλοσαξονική παράδοση...στη Σχολή ξέρετε, στο Λονδίνο, δεν αποζητούσαν το ταλέντο, την τελειότητα, θέλανε εργασία. Αγαπώ πολύ τους στίχους του Καβάφη που λένε ....*Την εργασία μου την προσέχω και την αγαπώ.... Και μες στην τέχνη πάλι, ξεκουράζομαι απ' την δούλεψή της*

Επειδή η εργασία σας στο Άγιο Όρος δεν είναι η μοναδική σας επαφή με αυτά που χοντρικά θα λέγαμε "Θρησκευτικά", αλλά μου έρχεται στο νου μια ενδιαφέρουσα διάλεξη-προσέγγισή σας, μερικά χρόνια πριν στο Μουσείο Μπενάκη, για την έκθεση "Χειρ Αγγέλου", αυτό γίνεται α)από πίστη, β)από την

δυνατότητά σας να αφήνεσθε ή γ) από «επαγγελματικό» ενδιαφέρον ή ενδεχομένως από κάτι άλλο, που δεν μπορώ να αντιληφθώ ή να ξέρω...(βεβαίως αν υπάρχει και θέλετε να το πείτε)

Είναι αρκετά πολύπλοκο και εν μέρει προσωπικό, όχι κρυφό βέβαια. Ας αρχίσουμε με την παρέμβασή μου στο συνέδριο για τον Άγγελο, ήταν μια παρουσίαση της σημερινής κατάστασης της αγιογραφίας, της εκκλησιαστικής τέχνης καλλίτερα, κάτω από το φώς των εκθεμάτων της έκθεσης «Χείρ Αγγέλλου». Μια κατάσταση εν γένει απογοητευτική, αλλά αυτό δεν είναι το θέμα μας. Το θέμα είναι η σχέση μου με το Όρος και νομίζω ότι ρωτάτε ταυτόχρονα για τη σχέση μου με την εκκλησιαστική ζωγραφική. Είναι λοιπόν όλα μαζί νομίζω, και πίστη, και δυνατότητα «αυτοπαράδοσης» και επαγγελματικό ενδιαφέρον αναμφισβήτητα. Ξέρετε νομίζω ότι το ερώτημα υποκρύπτει μια διαδεδομένη αντίληψη που εν ολίγοις λέει ότι η εκκλησιαστική ζωγραφική είναι μη δημιουργική, (άρα τι θες εσύ ένας δημιουργικός άνθρωπος εκεί) - και επίσης ότι η ενασχόληση με τα θεολογικά η και γενικότερα με πνευματικά θέματα δεν συνάδει με «επαγγελματικούς», (διάβαζε οικονομικούς) στόχους. Λοιπόν όχι δεν πιστεύω ότι ο χώρος της εκκλησιαστικής ζωγραφικής πού σήμερα βρίσκεται σε πολύ προβληματικό αισθητικό επίπεδο και υποφέρει συχνά από έναν ασφυκτικό εναγκαλισμό από απαίδευτα εκκλησιαστικά στελέχη, δεν πιστεύω λοιπόν ότι ακόμη και έτσι δεν έχει δυνατότητες δημιουργικές – υπάρχουν πολλά παραδείγματα. Ούτε πιστεύω ότι τα πνευματικά δημιουργήματα γίνονται χωρίς οικονομική απολαβή. Τα οικονομικά οφέλη δεν αντιφάσκουν πάντα με τα πνευματικά. Λοιπόν ασχολούμαι και με την αγιογράφιση ναών για όλους αυτούς τους λόγους. Επίσης πιστεύω κάτι που πολλοί άλλοι έχουν εντοπίσει (πχ. ο Σπ. Παπαλουκάς, με το έργο του οποίου έχω ασχοληθεί) ότι δηλαδή η σύγχρονη ζωγραφική και οι αισθητικοί της προβληματισμοί είναι πολύ κοντά στους προβληματισμούς των βυζαντινών ζωγράφων. Ο Παπαλουκάς έλεγε ότι ένας από τους λόγους πού πήγε στο Α.Όρος ήταν ότι εκεί έβλεπε όλα τα ζωγραφικά προβλήματα της εποχής του λυμένα!

Αν έπρεπε να βάλετε μια ετικέτα "Σχολής" που θα εντάσσατε εαυτόν;

Δεν θα έβαζα. Έτσι και αλλιώς αυτό δεν είναι δική μας δουλειά, των ζωγράφων δηλαδή. Ξέρω ότι δεν έχω ένα άμεσα αναγνωρίσιμο στυλ,

και είναι κάτι που δεν με ενδιαφέρει, να έχω δηλαδή σαν στόχο την καλλιέργεια ενός στυλ. Αυτό που ξέρω είναι ότι είμαι ζωγράφος και αυτός ο προσδιορισμός μου αρέσει. Αντιπαθώ ιδιαίτερα τον όρο «εικαστικός».....